

Espoon tiedonhallintamallin tietomallin kuvaus

Yleistä Espoon tiedonhallintamallin rakenteesta ja toteutuksesta

Espoon tiedonhallintamallin kooste on toteutettu avoimen lähdekoodin Archi-työvälineellä (<https://www.archimatetool.com/>), joka on tarkoitettu arkkitehtuurikuvausten laatimiseen Archimate-notaatiolla (<https://pubs.opengroup.org/architecture/archimate3-doc/>). Archi-työvälineestä on ollut käytössä versio 4.8.1.

Tiedonhallintamalli ei hyödynnä työvälinettä Archimate-kuvaamiseen perinteisellä tavalla, joka perustuu kaavioiden piirtämiseen käsin. Sen sijaan tiedonhallintamalli on toteutettu täysin datapohjaisesti, jossa ensisijaista on malliin tallennettu data. Kaaviot generoidaan automatisoidusti Archissa käytettävillä skripteillä. Tiedonhallintamallin kaaviot ovat siten malliin tallennetun datan visualisointeja, eivätkä lähtökohtaisesti tapa muokata tiedonhallintamallin sisältöä.

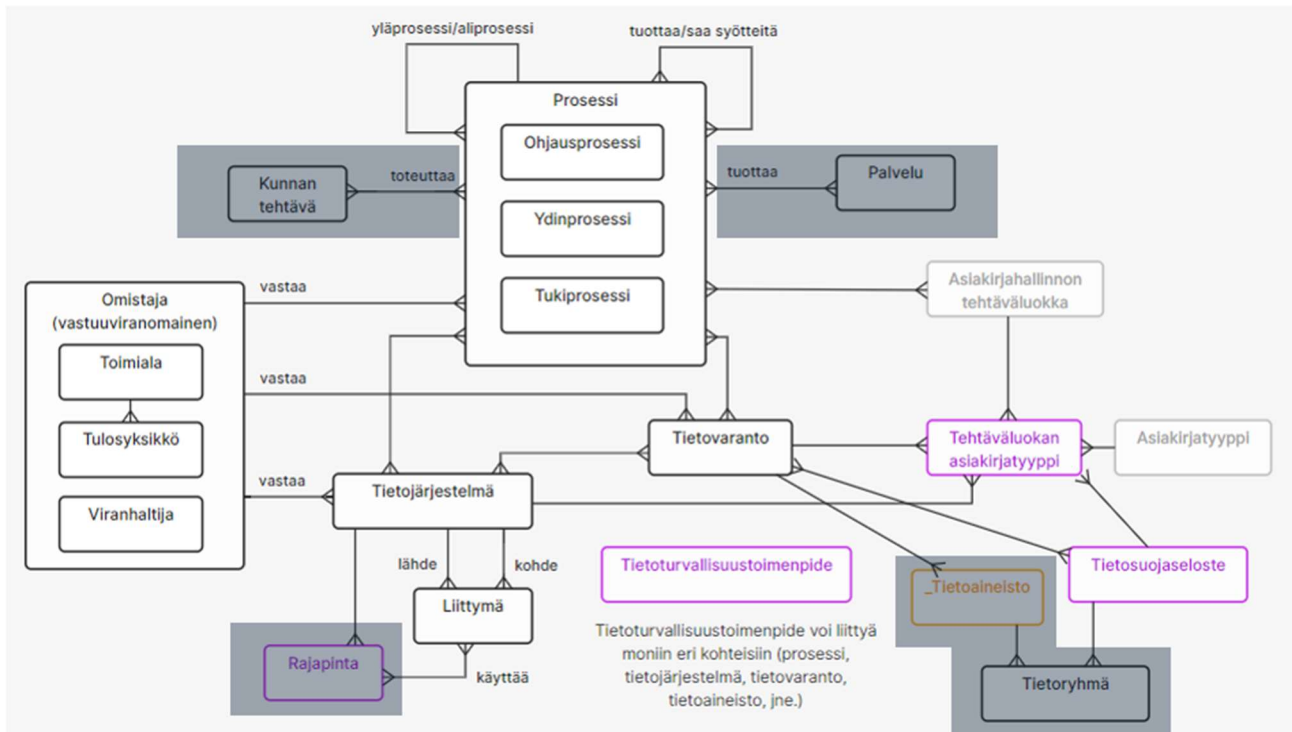
Archi-työvälinettä hyödynnetään tiedonhallintamallin koostamiseen, koska se on kehittyvä ja ilmainen avoimen lähdekoodin työväline, joka soveltuu tarkoitukseen hyvin. Tavoitteena on ollut saada tiedonhallintamallin kohteet kuvattua ja visualisoitua sujuvasti. Tavoitteena ei ole esimerkiksi ollut toteuttaa oikeaoppista Archimate-kuvaamista. Archimate-kielen elementtejä on pyritty hyödyntämään oikein siellä missä mahdollista. Kuitenkaan kaikille tiedonhallintamalliin kuvattaville kohteille, esim. tietovarannoille tai tietosuojaselosteille, ei löydy suoraa vastinetta Archimate-kielessä. Tällöin notaatiota on jouduttu soveltamaan.

Tiedonhallintamallin tietoja päivitetään koosteeseen useasta eri lähteestä: toimintaprosessien tietoja prosessienkuvausvälineestä, tietojärjestelmien ja niiden välisten liittymien tietoja IT-salkusta ja tietoaisteistojen tietoja tiedonohjausjärjestelmästä. Archi-työvälineellä ylläpidetään tiedot tietovarannoista sekä kuvattujen kohteiden välisistä yhteyksistä. Kuvattavista kohteista generoidaan skripteillä 360°-näkymät Archi-työkalussa olevaan malliin. Malli julkaistaan HTML-exportina selailtavaksi kokonaisuudeksi Espoon intranettiin.

Tiedonhallintamallin koosteen tallentamiseen käytetään Github-palvelua ja Archi Collaboration liitännäistä, joka mahdollistaa Archi-mallien synkronoinnin git-repositorioon. Tiedonhallintamallia muokataan, kaaviot generoidaan ja tietoja tuodaan muista välineistä Archi-skripteillä, jotka on julkaistu Githubissa repositoriossa <https://github.com/jmattsso/espoon-tiedonhallinta-jarchi-skriptit>. Skriptien käyttö edellyttää Archi Scripting-liitännäisen käyttöä. Lisäksi Archin HTML-julkaisua on räätälöity Espoon tarpeisiin, jota varten on käytössä Espoo HTML Reports-liitännäinen. Sen lähdekoodi löytyy samasta Github-repositoriosta kuin skriptit.

Tiedonhallinnan metamalli

Espoon tiedonhallintamallin rakenteen suunnittelutyötä on ohjannut metamalli, joka on käsitelmä tiedonhallintamalliin sisällytettävistä tiedoista ja niiden välisistä suhteista.



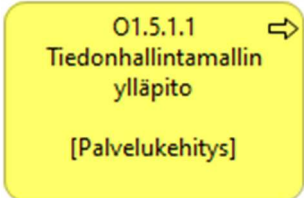
Kuva 1: Espoon tiedonhallinnan metamalli. Tummennettuja käsitteitä ei ole toteutettu tiedonhallintamalliin.

Tiedonhallintamallin tallentamiseen käytetty tietomalli

Tiedonhallintamallissa käytetyt Archin mallielementit

Tiedonhallintamalli tallennetaan Archi-mallina, jossa tiedonhallintamallin käsitteitä vastaavat tietyt Archimate-elementit.

Tiedonhallintamalliin kuuluvilla elementeillä tulee olla `_Tiedonhallintamalli`-property asetettuna arvolla 1. Tämän tarkoitus on erottaa tiedonhallintamalliin kuuluvat elementit mahdollisista samassa mallissa olevista muista samantyyppisistä elementeistä.


Tiedonhallintamallin käsite	Kaaviokuvake	Archin mallielementti
Prosessi		<p>Prosessit kuvataan Archin <i>business-process</i> elementteinä. Prosessit tuodaan IMS-työvälineestä.</p> <p>Prosessin nimen alussa on tunniste, joka yksilöi prosessin tiedonhallintamallissa ja kuvaa sen paikan prosessihierarkiassa. Tunnisteen alkukirjain kertoo, onko kyse ydin-, ohjaus- vai tukiprosessista.</p>

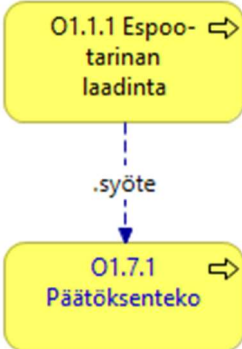


		<p>Prosessin kuvaukseksi tuodaan ”Prosessin kuvaus **” yhteenvetokentässä oleva tieto IMS:stä.</p> <p>Rakenteen kannalta välttämättömät <i>business-process</i> elementin propertyt arvoineen:</p> <table><tr><th>Propertytyn nimi</th><th>Arvo</th></tr><tr><td>_Tiedonhallintamalli</td><td>1</td></tr><tr><td>Tunniste</td><td>Prosessin tunniste, jonka tulee täsmätä nimen alun kanssa</td></tr></table>	Propertytyn nimi	Arvo	_Tiedonhallintamalli	1	Tunniste	Prosessin tunniste, jonka tulee täsmätä nimen alun kanssa
Propertytyn nimi	Arvo							
_Tiedonhallintamalli	1							
Tunniste	Prosessin tunniste, jonka tulee täsmätä nimen alun kanssa							
Tietovaranto	<div><div></div><div>Yleishallinnon tietovaranto</div><div>[Konsernihallinto]</div></div>	<p>Tietovarannot kuvataan Archin <i>product</i>-elementteinä. Tietovarannot ylläpidetään suoraan Archissa.</p> <p>Rakenteen kannalta välttämättömät <i>product</i> elementin propertyt arvoineen:</p> <table><tr><th>Propertytyn nimi</th><th>Arvo</th></tr><tr><td>_Tiedonhallintamalli</td><td>1</td></tr><tr><td>_Tietovaranto</td><td>1</td></tr></table>	Propertytyn nimi	Arvo	_Tiedonhallintamalli	1	_Tietovaranto	1
Propertytyn nimi	Arvo							
_Tiedonhallintamalli	1							
_Tietovaranto	1							
Tietojärjestelmä	<div><div></div><div>Kuntarekry</div><div>[Henkilöstö, C]</div></div>	<p>Tietojärjestelmät kuvataan Archin <i>application-component</i> elementteinä. Tietojärjestelmät tuodaan IT-salkusta (aiemmin Järjestelmäsalkku), IT-salkun ulkopuolisten tietojärjestelmien tietoja voidaan ylläpitää suoraan Archissa.</p> <p>Rakenteen kannalta välttämättömät <i>application-component</i> elementin propertyt arvoineen:</p> <table><tr><th>Propertytyn nimi</th><th>Arvo</th></tr><tr><td>_Tiedonhallintamalli</td><td>1</td></tr></table>	Propertytyn nimi	Arvo	_Tiedonhallintamalli	1		
Propertytyn nimi	Arvo							
_Tiedonhallintamalli	1							

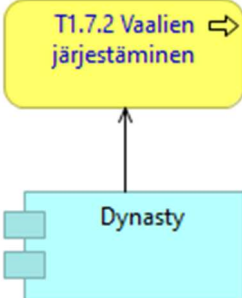

Asiakirjahallinnon tehtäväluokka	<div>00.02.01 Päätökset ja kirjelmät</div>	<p>Tehtäväluokat kuvataan Archin <i>business-function</i> elementteinä. Tehtäväluokat tuodaan Tiedonohjausjärjestelmästä.</p> <p>Tehtäväluokan nimen alussa on tunniste, joka yksilöi tehtäväluokan tiedonohjaussuunnitelmassa ja kuvaa sen paikan tehtäväluokkahierarkiassa.</p> <p>Tehtäväluokan kuvaukseen kootaan Tiedonohjaussuunnitelmasta kuvaus käsittelyvaiheiden asiakirjatyypeistä ja näiden tietyistä metatiedoista, mm. säilytysajoista.</p> <p>Rakenteen kannalta välttämättömät <i>business-function</i> elementin propertyt arvoineen:</p> <table><tr><th>Propertytyn nimi</th><th>Arvo</th></tr><tr><td>_Tiedonhallintamalli</td><td>1</td></tr><tr><td>Tunniste</td><td>Tehtäväluokan tunniste, jonka tulee täsmätä nimen alun kanssa</td></tr></table>	Propertytyn nimi	Arvo	_Tiedonhallintamalli	1	Tunniste	Tehtäväluokan tunniste, jonka tulee täsmätä nimen alun kanssa
Propertytyn nimi	Arvo							
_Tiedonhallintamalli	1							
Tunniste	Tehtäväluokan tunniste, jonka tulee täsmätä nimen alun kanssa							
Organisaatio	<div>Hallinto ja kehittäminen</div>	<p>Espoon kaupungin organisaatio kuvataan Archin <i>business-actor</i> elementteinä. Samoin niillä kuvataan ulkoiset organisaatiot. Edellä kuvatut tiedonhallintamallin kohteet liitetään ne omistavaan organisaatiotasoon <i>association-relationship</i>-relaatioilla, joiden nimenä on "vastaa". Organisaatio ylläpidetään suoraan Archissa.</p> <p>Rakenteen kannalta välttämättömät <i>business-actor</i> elementin propertyt arvoineen:</p> <table><tr><th>Propertytyn nimi</th><th>Arvo</th></tr><tr><td>_Tiedonhallintamalli</td><td>1</td></tr></table>	Propertytyn nimi	Arvo	_Tiedonhallintamalli	1		
Propertytyn nimi	Arvo							
_Tiedonhallintamalli	1							


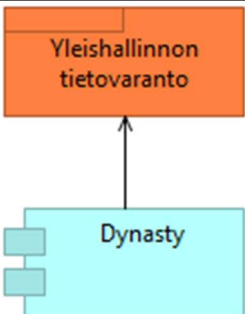
Tiedonhallintamallissa käytetyt mallielementtien väliset relaatiot

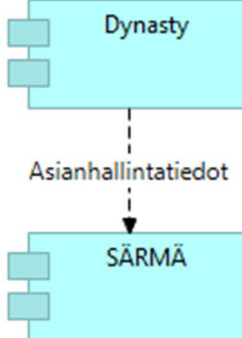
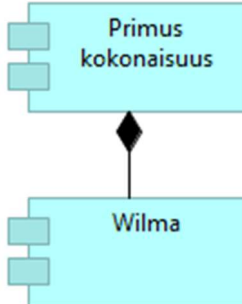
Edellä lueteltujen mallielementtien väliset relaatiot ovat oleellinen osa tiedonhallintamallin tietomallia. Tässä kuvataan tiedonhallintamalliin kuuluvat relaatioiden tyypit. Mallin sisältönä voi olla muitakin relaatioita, joiden ei tällöin lueta kuuluvan tiedonhallintamalliin. Selkeyden vuoksi on suositeltava pitää tiedonhallintamallin master-malli puhtaasti tiedonhallintamallin tallentamiseen.

Relaation laji	Kuvallinen esimerkki	Relaation kuvaus								
Tiedonhallintamallin elementin omistaa organisaatio		<p>Prosesseille, tietovarannoille ja tietojärjestelmille tulee olla tiedonhallintamallissa merkitty omistaja. Omistajana toimivan organisaation avulla voidaan päätellä lakisääteinen vastuu. Omistajatieto tallennetaan malliin organisaation ja omistetun kohteen välisenä relaationa.</p> <p>Organisaatioelementtejä tai tätä relaatiota ei tuoda näkyviin generoituihin kaavionäkymiin, tiedon tulee kuitenkin olla tallennettuna malliin.</p> <p>Tieto tuodaan prosessien osalta IMS:stä, tietojärjestelmien osalta Järjestelmäsalkusta ja tietovarantojen osalta ylläpidetään Archissa.</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td><i>association-relationship</i></td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Organisaatio</td></tr><tr><td>Kohde:</td><td>Prosessi, tietovaranto tai tietojärjestelmä</td></tr><tr><td>Relaation nimi:</td><td><i>vastaa</i> (aina täsmälleen näin, kokonaan pienin kirjaimin)</td></tr></table>	Relaation tyyppi:	<i>association-relationship</i>	Lähde:	Organisaatio	Kohde:	Prosessi, tietovaranto tai tietojärjestelmä	Relaation nimi:	<i>vastaa</i> (aina täsmälleen näin, kokonaan pienin kirjaimin)
Relaation tyyppi:	<i>association-relationship</i>									
Lähde:	Organisaatio									
Kohde:	Prosessi, tietovaranto tai tietojärjestelmä									
Relaation nimi:	<i>vastaa</i> (aina täsmälleen näin, kokonaan pienin kirjaimin)									

Prosessin syöte prosessille		<p>Prosessien väliset syötteet kuvataan prosessien välisinä relaatioina. Tieto tuodaan IMS:stä <i>Saa syötteitä</i> ja <i>Tuottaa syötteitä</i> kuvauskenttien sisällöstä tunnistettujen oikean muotoisten prosessitunnisteiden perusteella.</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td><i>flow-relationship</i></td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Prosessi (syöteen tuottaja)</td></tr><tr><td>Kohde:</td><td>Prosessi (syöteen saaja)</td></tr><tr><td>Relaation nimi:</td><td>IMS-tuonnissa nimeksi asetetaan <i>syöte</i>, jonka edessä ja/tai lopussa on piste kuvaamaan sitä, kumman pään prosessin tiedoista syöte tunnistettiin.</td></tr></table>	Relaation tyyppi:	<i>flow-relationship</i>	Lähde:	Prosessi (syöteen tuottaja)	Kohde:	Prosessi (syöteen saaja)	Relaation nimi:	IMS-tuonnissa nimeksi asetetaan <i>syöte</i> , jonka edessä ja/tai lopussa on piste kuvaamaan sitä, kumman pään prosessin tiedoista syöte tunnistettiin.
Relaation tyyppi:	<i>flow-relationship</i>									
Lähde:	Prosessi (syöteen tuottaja)									
Kohde:	Prosessi (syöteen saaja)									
Relaation nimi:	IMS-tuonnissa nimeksi asetetaan <i>syöte</i> , jonka edessä ja/tai lopussa on piste kuvaamaan sitä, kumman pään prosessin tiedoista syöte tunnistettiin.									
Prosessin aliprosessi		<p>Prosessihierarkia kuvataan relaatioina. Tieto tuodaan IMS:stä.</p> <p>Aliprosessin tunnisteiden numerosarjan alkuosan tulee täsmätä yläprosessin tunnisteiden numerosarjan kanssa.</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td><i>specialization-relationship</i></td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Prosessi (aliprosessi)</td></tr><tr><td>Kohde:</td><td>Prosessi (yläprosessi)</td></tr></table>	Relaation tyyppi:	<i>specialization-relationship</i>	Lähde:	Prosessi (aliprosessi)	Kohde:	Prosessi (yläprosessi)		
Relaation tyyppi:	<i>specialization-relationship</i>									
Lähde:	Prosessi (aliprosessi)									
Kohde:	Prosessi (yläprosessi)									
Prosessissa hyödynnetään tietovarantoa		<p>Prosessin ja tietovarannon välisenä relaationa kuvataan, että prosessissa hyödynnetään tietovarantoa. Tämä tieto ylläpidetään suoraan Archissa.</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td><i>serving-relationship</i></td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Tietovaranto</td></tr></table>	Relaation tyyppi:	<i>serving-relationship</i>	Lähde:	Tietovaranto				
Relaation tyyppi:	<i>serving-relationship</i>									
Lähde:	Tietovaranto									

		<table><tr><td>Kohde:</td><td>Prosessi</td></tr><tr><td>Relaation nimi:</td><td>Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydettaulukossa. Pääsääntöisesti ei tarpeen.</td></tr></table>	Kohde:	Prosessi	Relaation nimi:	Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydettaulukossa. Pääsääntöisesti ei tarpeen.				
Kohde:	Prosessi									
Relaation nimi:	Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydettaulukossa. Pääsääntöisesti ei tarpeen.									
Prosessissa hyödynnetään tietojärjestelmää		<p>Prosessin ja tietojärjestelmän välisenä relaationa kuvataan, että prosessissa hyödynnetään tietojärjestelmää. Tämä tieto ylläpidetään suoraan Archissa.</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td><i>serving-relationship</i></td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Tietojärjestelmä</td></tr><tr><td>Kohde:</td><td>Prosessi</td></tr><tr><td>Relaation nimi:</td><td>Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydettaulukossa. Pääsääntöisesti ei tarpeen.</td></tr></table>	Relaation tyyppi:	<i>serving-relationship</i>	Lähde:	Tietojärjestelmä	Kohde:	Prosessi	Relaation nimi:	Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydettaulukossa. Pääsääntöisesti ei tarpeen.
Relaation tyyppi:	<i>serving-relationship</i>									
Lähde:	Tietojärjestelmä									
Kohde:	Prosessi									
Relaation nimi:	Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydettaulukossa. Pääsääntöisesti ei tarpeen.									
Prosessi palvelee tehtäväluokkaa		<p>Prosessin ja tehtäväluokan välisenä relaationa kuvataan, että prosessi palvelee tiettyä tehtäväluokkaa. Tämä tieto tuodaan Tiedonohjausjärjestelmästä tehtäväluokan metatiedoista. (TBD)</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td><i>serving-relationship</i></td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Prosessi</td></tr><tr><td>Kohde:</td><td>Tehtäväluokka</td></tr><tr><td>Relaation nimi:</td><td>Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydettaulukossa.</td></tr></table>	Relaation tyyppi:	<i>serving-relationship</i>	Lähde:	Prosessi	Kohde:	Tehtäväluokka	Relaation nimi:	Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydettaulukossa.
Relaation tyyppi:	<i>serving-relationship</i>									
Lähde:	Prosessi									
Kohde:	Tehtäväluokka									
Relaation nimi:	Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydettaulukossa.									

		<table><tr><td></td><td>Pääsääntöisesti ei tarpeen.</td></tr></table>		Pääsääntöisesti ei tarpeen.						
	Pääsääntöisesti ei tarpeen.									
Tietovaranto palvelee tehtäväluokkaa		<p>Tietovarannon ja tehtäväluokan välisenä relaationa kuvataan, että tietovaranto palvelee tiettyä tehtäväluokkaa (tehtäväluokka liittyy tietovarantoon). Tämä tieto tuodaan Tiedonohjausjärjestelmästä tehtäväluokan metatiedoista. (TBD)</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td><i>serving-relationship</i></td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Tietovaranto</td></tr><tr><td>Kohde:</td><td>Tehtäväluokka</td></tr><tr><td>Relaation nimi:</td><td>Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydet-taulukossa. Pääsääntöisesti ei tarpeen.</td></tr></table>	Relaation tyyppi:	<i>serving-relationship</i>	Lähde:	Tietovaranto	Kohde:	Tehtäväluokka	Relaation nimi:	Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydet-taulukossa. Pääsääntöisesti ei tarpeen.
Relaation tyyppi:	<i>serving-relationship</i>									
Lähde:	Tietovaranto									
Kohde:	Tehtäväluokka									
Relaation nimi:	Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydet-taulukossa. Pääsääntöisesti ei tarpeen.									
Tietojärjestelmä palvelee tietovarantoa		<p>Tietojärjestelmän ja tietovarannon välisenä relaationa kuvataan, että tietojärjestelmä palvelee tiettyä tietovarantoa. Tämä tieto ylläpidetään suoraan Archissa.</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td><i>serving-relationship</i></td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Tietojärjestelmä</td></tr><tr><td>Kohde:</td><td>Tietovaranto</td></tr><tr><td>Relaation nimi:</td><td>Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydet-taulukossa. Pääsääntöisesti ei tarpeen.</td></tr></table>	Relaation tyyppi:	<i>serving-relationship</i>	Lähde:	Tietojärjestelmä	Kohde:	Tietovaranto	Relaation nimi:	Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydet-taulukossa. Pääsääntöisesti ei tarpeen.
Relaation tyyppi:	<i>serving-relationship</i>									
Lähde:	Tietojärjestelmä									
Kohde:	Tietovaranto									
Relaation nimi:	Voidaan antaa tarkenne, joka näytetään HTML-raportin Yhteydet-taulukossa. Pääsääntöisesti ei tarpeen.									

Tietojärjestelmien välinen liittymä		<p>Liittymät kuvataan tietojärjestelmien välisenä relaationa. Tämä tieto tuodaan Järjestelmäsalkusta.</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td>flow-relationship</td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Tietojärjestelmä (tietovirran lähde)</td></tr><tr><td>Kohde:</td><td>Tietojärjestelmä (tietovirran kohde)</td></tr><tr><td>Relaation nimi:</td><td>Siirrettävät päätiedot</td></tr><tr><td>Relaation kuvaus:</td><td>Kuvaukseksi tuodaan liittymän tiedonsiirtotapa ja tapahtumavolyymi Järjestelmäsalkusta</td></tr></table> <p>Rakenteen kannalta välttämättömät tietojärjestelmien välisen liittymän flow-relationship relaation propertyt arvoineen:</p> <table><tr><td>Propertytyn nimi</td><td>Arvo</td></tr><tr><td>_Tiedonhallintamalli</td><td>1</td></tr></table> <p>Huom! Vain liittymiä kuvaavilta relaatioilta edellytetään tämä propertytyn arvo. Tarkoituksena on voida erottaa tiedonhallintamalliin kuuluvat järjestelmien väliset tietovirrat muista samassa mallissa olevista.</p>	Relaation tyyppi:	flow-relationship	Lähde:	Tietojärjestelmä (tietovirran lähde)	Kohde:	Tietojärjestelmä (tietovirran kohde)	Relaation nimi:	Siirrettävät päätiedot	Relaation kuvaus:	Kuvaukseksi tuodaan liittymän tiedonsiirtotapa ja tapahtumavolyymi Järjestelmäsalkusta	Propertytyn nimi	Arvo	_Tiedonhallintamalli	1
Relaation tyyppi:	flow-relationship															
Lähde:	Tietojärjestelmä (tietovirran lähde)															
Kohde:	Tietojärjestelmä (tietovirran kohde)															
Relaation nimi:	Siirrettävät päätiedot															
Relaation kuvaus:	Kuvaukseksi tuodaan liittymän tiedonsiirtotapa ja tapahtumavolyymi Järjestelmäsalkusta															
Propertytyn nimi	Arvo															
_Tiedonhallintamalli	1															
Järjestelmäkokonaisuuteen kuuluva tietojärjestelmä		<p>Järjestelmät voivat Järjestelmäsalkussa kuulua järjestelmäkokonaisuuksiin. Tämä kuvataan Archissa relaationa. Tieto tuodaan Järjestelmäsalkusta.</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td>composition-relationship</td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Tietojärjestelmä (järjestelmäkokonaisuus)</td></tr><tr><td>Kohde:</td><td>Tietojärjestelmä (osajärjestelmä)</td></tr></table>	Relaation tyyppi:	composition-relationship	Lähde:	Tietojärjestelmä (järjestelmäkokonaisuus)	Kohde:	Tietojärjestelmä (osajärjestelmä)								
Relaation tyyppi:	composition-relationship															
Lähde:	Tietojärjestelmä (järjestelmäkokonaisuus)															
Kohde:	Tietojärjestelmä (osajärjestelmä)															

Tehtäväluokan alitehtäväluokka	<div><div>01.03 Osaamisen kehittäminen</div><div>01.03.00 Henkilöstön koulutus ja kehittäminen</div></div>	<p>Tehtäväluokkahierarkia kuvataan relaatioina. Tieto tuodaan Tiedonohjausjärjestelmästä.</p> <p>Alitehtäväluokan tunnisteen alkuosan tulee täsmätä ylätehtäväluokan tunnisteen kanssa.</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td>specialization-relationship</td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Tehtäväluokka (alitehtäväluokka)</td></tr><tr><td>Kohde:</td><td>Tehtäväluokka (ylätehtäväluokka)</td></tr></table>	Relaation tyyppi:	specialization-relationship	Lähde:	Tehtäväluokka (alitehtäväluokka)	Kohde:	Tehtäväluokka (ylätehtäväluokka)
Relaation tyyppi:	specialization-relationship							
Lähde:	Tehtäväluokka (alitehtäväluokka)							
Kohde:	Tehtäväluokka (ylätehtäväluokka)							
Tietosuojaselosteen tietovarannot	<div><div>Yleishallinnon tietovaranto</div><div>Kulkukeskuksen viestintärekisteri</div></div>	<p>Tietovarantoon liittyvä tietosuojaseloste kuvataan relaationa. Tieto ylläpidetään suoraan Archissa (TBD).</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td>association-relationship</td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Tietosuojaseloste</td></tr><tr><td>Kohde:</td><td>Tietovaranto</td></tr></table>	Relaation tyyppi:	association-relationship	Lähde:	Tietosuojaseloste	Kohde:	Tietovaranto
Relaation tyyppi:	association-relationship							
Lähde:	Tietosuojaseloste							
Kohde:	Tietovaranto							
Organisaation aliorganisaatio	<div><div>Kasvun ja oppimisen toimiala</div><div>Suomenkielinen perusopetus</div></div>	<p>Organisaatiohierarkia kuvataan relaatioina. Tieto ylläpidetään suoraan Archissa.</p> <table><tr><td>Relaation tyyppi:</td><td>aggregation-relationship</td></tr><tr><td>Lähde:</td><td>Organisaatio (yläorganisaatio)</td></tr><tr><td>Kohde:</td><td>Organisaatio (aliorganisaatio)</td></tr></table>	Relaation tyyppi:	aggregation-relationship	Lähde:	Organisaatio (yläorganisaatio)	Kohde:	Organisaatio (aliorganisaatio)
Relaation tyyppi:	aggregation-relationship							
Lähde:	Organisaatio (yläorganisaatio)							
Kohde:	Organisaatio (aliorganisaatio)							

Tiedonhallintamallissa käytettyjen elementtien propertyt

Tiedonhallintamalliin kuuluvilla elementeillä on property-arvoja, joista osa on pakollisia ja osa valinnaisia. HTML-muotoista koostetta generoitaessa näkyviin tuodaan kunkin kohteen osalta

kaikki muut propertyt paitsi ne, joiden nimen alussa on alaviiva (_). Osa propertyistä on yhteisiä useille elementtityypeille, osa käytössä vain tietäntyyppisillä elementeillä.

Prosesseille, tietovarannoille, tietojärjestelmille ja tehtäväluokille yhteiset propertyt

Propertytyn nimi	Propertytyn arvo
Omistaja	Tämän propertytyn arvoksi tuodaan Aseta omistajat-skriptillä sen organisaation nimi, joka on määritetty kohteen omistajaksi "Tiedonhallintamallin elementin omistaa organisaatio" -relaatiolla. Tieto tuodaan, jotta omistajan nimi voidaan näyttää kaaviolla.
_Tiedonhallintamalli	1 (vakio). Tiedon tarkoitus on erotella tiedonhallintamalliin kuuluvat ko. tyyppiset Archimate-elementit mahdollisista muista saman tyyppisistä. Tiedonhallintamallin skriptit pääsääntöisesti (joskaan eivät välttämättä aukottomasti, tätä ei ole testattu) jättävät huomioimatta elementit, joilla tämä propertytyn arvo ei ole asetettu.
_OmaNäkymä	Sen näkymän tunniste (id) Archissa, johon on generoitu tämän kohteen 360°-näkymä. Hyödynnetään HTML-kaavion generoinnissa näkymien välisen navigoinnin toteuttamiseksi.
_Päivitetty	Ajankohta, jolloin tieto on päivitetty tietolähteeltä tuonnissa.
_Muuttunut	Ajankohta, jolloin kohde on muuttunut tavalla, joka voi vaikuttaa niihin näkymiin, joissa kohde esiintyy. Päivitettävät muuttuneet näkymät päätellään tämän tiedon perusteella.

Prosessin propertyt

Yhteisten propertyjen ohella prosesseilla on käytössä alla taulukossa luetellut propertyt.

Prosessin Archimate-elementin documentation-tiedoksi tuodaan prosessin kuvausteksti IMS:stä.

Propertytyn nimi	Propertytyn arvo
Tunniste	Prosessin tunniste, jonka tulee täsmätä nimen alun kanssa. Tuodaan IMS:stä yhteenvedokentän "Tunniste tiedonhallintamallissa *" arvo.
IMS ID	Prosessin tunniste (id) IMS:ssä. Tunnistetta käytetään yksilöimään prosessi päivitettäessä prosessien tietoja IMS:stä.
IMS-linkki	Http(s)-linkki, jolla tämä prosessi voidaan avata suoraan näkyviin IMS-työvälineessä.

Prosessissa syntyvä lopputuotos	Tuodaan IMS:n "Lopputuotos (palvelu/asiakirja) *" yhteenvetokentän tieto vapaatekstinä.
Koskee asianhallintaa	Tuodaan IMS:n "Koskee asianhallintaa *" yhteenvetokentän tieto. Mahdolliset arvot Archissa: Kyllä tai Ei. Archiin tallennetaan tieto Kyllä, mikäli IMS:stä saadun yhteenvetokentän arvon ensimmäinen kirjain on k. Archiin tallennetaan arvo Ei, mikäli IMS:stä saadun yhteenvetokentän arvo ei ole tyhjä ja sen ensimmäinen kirja on muu kuin k. Jos IMS:stä saatu arvo on tyhjä, Archissa aiemmin ollut arvoa ei muuteta (IMS:iin ei ole vielä kattavasti tallennettu kaikille prosesseille tätä aiemmin Archissa ollutta tietoa).
Saa syötteitä	Tuodaan IMS:n "Prosessi saa syötteitä *" yhteenvetokentän tieto vapaatekstinä.
Tuottaa syötteitä	Tuodaan IMS:n "Prosessi tuottaa syötteitä *" yhteenvetokentän tieto vapaatekstinä.
Omistuksen lisätieto	Tuodaan IMS:n "Prosessin omistuksen lisätieto *" yhteenvetokentän tieto vapaatekstinä. Kentällä voidaan antaa vapaatekstinä tarkempi tieto prosessin omistuksesta.
_NimiPäivitetty	Ajankohta, jolloin prosessin nimi on muuttunut (käytetään tunnisteiden ja nimien tietyn ajankohdan jälkeisten muutosten raportointiin)
_TunnistePäivitetty	Ajankohta, jolloin prosessin tunniste on muuttunut (käytetään tunnisteiden ja nimien tietyn ajankohdan jälkeisten muutosten raportointiin)
_PoistuneeksiMerkitty	Ajankohta, jolloin prosessi on merkitty poistuneeksi IMS:stä (käytetään tunnisteiden ja nimien tietyn ajankohdan jälkeisten muutosten raportointiin)
_VanhaTunniste	Tallennetaan tiedot tämän prosessin aiemmin käytössä olleista tunnisteista tunnisteeseen muuttuessa (käytetään tunnisteiden ja nimien tietyn ajankohdan jälkeisten muutosten raportointiin)
_NäytäVainOmatSyötteet	Tällä propertyllä voidaan hallita prosessin 360°-näkökuvan generointia. Jos property on prosessilla asetettu (esim. arvoon 1), ei prosessin 360°-näkökuvaa piirretä yhteyksiä niihin prosesseihin, joilta tämä prosessi saa syötteitä tai joille tämä prosessi tuottaa syötteitä. Laajasti muualta syötteenä viitattujen prosessien näkökuvat saadaan tällä tavoin selkeämmiksi.
_ÄläNostaYhteyksiäYlös	Tällä propertyllä voidaan hallita prosessin yläprosessien 360°-näkökuvan generointia. Jos property on prosessilla asetettu (esim. arvoon 1), ei yläprosessien 360°-näkökuvia

	generoitaessa näkyviin tuoda tällä aliprosessilla olevia yhteyksiä esim. tietojärjestelmiin, tietovarantoihin tai tehtäväluokkiin.
_ÄläPiirräAliprosessienYhteyksiä	Tällä propertyllä voidaan hallita prosessin 360°-näkökuvan generointia. Jos property on prosessilla asetettu (esim. arvoon 1), ei prosessin 360°-näkökuvaa piirretä näkyviin kuvassa näkyvien aliprosessien mahdollisia yhteyksiä tietojärjestelmiin tai tietovarantoihin. Voi auttaa tekemään generoidusta kuvasta selkeämmän tietyissä erityistapauksissa.

Tilapäisesti käytössä olevia prosessin propertyja

Propertytyn nimi	Propertytyn arvo
_Koskee asianhallintaa Archi	Jatkossa IMS:stä tuodaan Koskee asianhallintaa-propertytyn arvo, mikäli se on IMS:ssä asetettu. Aiemmin arvot ylläpidettiin Archissa. Tähän propertyyn on kopioitu talteen arvot, jotka olivat Archissa ennen IMS:stä tuonnin aloittamista. Tämän propertytyn tallentamisesta voitaneen luopua, kun Koskee asianhallintaa-kentän lähtötiedot on kattavasti saatu tallennettua IMS:iin prosesseille.
_Koskee asianhallintaa IMS	Tuodaan IMS:n "Koskee asianhallintaa *" yhteenvetokentän tieto vapaatekstinä sellaisena kuin se on IMS:ssä. Tämän propertytyn tallentamisesta voitaneen luopua, kun Koskee asianhallintaa-kentän lähtötiedot on kattavasti saatu tallennettua IMS:iin prosesseille.

Tietovarannon propertyt

Yhteisten propertyjen ohella tietovarannolla on käytössä alla taulukossa luetellut propertyt.

Tietovarannon Archimate-elementin documentation-tiedoksi tallennetaan tietovarannon kuvaus.

Propertytyn nimi	Propertytyn arvo
_Tietovaranto	1 (vakio). Tiedon tarkoitus on erotella tietovarantoa kuvaavat Product-tyyppiset Archimate-elementit tiedonhallintamallissa mahdollisista muista Product-tyyppisistä elementeistä. Tiedonhallintamallin skriptit pääsääntöisesti jättävät huomioimatta tietovarantoina Product-tyyppiset elementit, joilla tämä propertytyn arvo ei ole asetettu.

Tietojärjestelmän propertyt

Yhteisten propertyjen ohella tietojärjestelmällä on käytössä tässä luetellut propertyt.

Tietojärjestelmän Archimate-elementin documentation-tiedoksi tallennetaan tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kuvaus. Järjestelmäsalkusta tuotaessa tieto tuodaan Järjestelmäsalkusta Tietosisältö-kentästä.

Propertyyn nimi	Propertyyn arvo
Järjestelmäsalkku ID	Mikäli tietojärjestelmän tiedot on tuotu Järjestelmäsalkusta, kentän arvona on järjestelmän tunniste (id) Järjestelmäsalkussa. Tunnistetta käytetään yksilöimään tietojärjestelmä päivitettäessä tietojärjestelmien tietoja Järjestelmäsalkusta.
Järjestelmäsalkku-linkki	Http(s)-linkki, jolla tämä prosessi voidaan avata suoraan näkyviin Järjestelmäsalkku-työvälineessä.
Vastaava viranhaltija	Järjestelmästä vastaavan viranhaltijan nimi. Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Järj. omistaja" kentän tieto vapaatekstinä.
Alasajovaihe alkaa pvm	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Alasajovaihe alkaa" kentän tieto vapaatekstinä.
Alias	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Alias" kentän tieto vapaatekstinä.
Arvioitu luopuminen pvm	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Arvioitu luopuminen" kentän tieto vapaatekstinä.
Asiarekisteri	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Asiarekisteri" kentän tieto vapaatekstinä.
Elinkaaren vaihe	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Elinkaaren vaihe" kentän tieto vapaatekstinä.
Hakutekijät	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Hakutekijät" kentän tieto vapaatekstinä.
Hankinta pvm	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Hankinta pvm" kentän tieto vapaatekstinä.
Julkinen nimi	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Julkinen nimi" kentän tieto vapaatekstinä.
Kriittisyys	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Järjestelmän kriittisyys kirjain" kentän tieto vapaatekstinä.
Poistettu pvm	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Poistettu" kentän tieto vapaatekstinä.
Tietoaaineistot	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Tietoaaineistot" kentän tieto vapaatekstinä.
Tietojen saatavuus avoimella rajapinnalla	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Tietojen saatavuus avoimella rajapinnalla" kentän tieto vapaatekstinä.
Tuotantokäyttö pvm	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Tuotantokäyttö pvm" kentän tieto vapaatekstinä.
Ylläpitovastuu	Tuodaan Järjestelmäsalkusta "Ylläpitovastuu" kentän tieto vapaatekstinä.

_JärjestelmäsalkunVapaateksti	Järjestelmäsalkun liittymätiedoista tuodaan sinne vapaatekstinä kirjatut liittymän lähde- tai kohdejärjestelmät, joista ei ole varsinaista järjestelmätietuetta Järjestelmäsalkussa. Näille asetetaan tietojen tuonnissa tämä property arvolla 1.
_Liittymiä	Property, jonka tietojärjestelmäkarttojen luontiskripti päivittää laskemalla niiden liittymien määrän, jossa järjestelmä on osapuolena. Käytetään näyttämään liittymien määrä järjestelmän kohdalla tietojärjestelmäkartalla.
_NimiPäivitetty	Ajankohta, jolloin tietojärjestelmän nimi on muuttunut (käytetään järjestelmien nimien tietyn ajankohdan jälkeisten muutosten raportointiin)
_NimiSalkussa	Tähän kenttään tuodaan tietojen tuonnissa tietojärjestelmän nimi täsmälleen siinä muodossa, jossa se on Järjestelmäsalkussa. Käytetään mm. nimimuutosten havaitsemiseen. Järjestelmäelementin Archimate-nimitiedon perään on voitu lisätä tuonnissa muuta, esim. elinkaaren vaihetietoa kuten "(POISTETTU)".
_Poistuneeksi merkitty	Ajankohta, jolloin tietojärjestelmä on merkitty poistuneeksi Järjestelmäsalkusta (käytetään järjestelmien nimien tietyn ajankohdan jälkeisten muutosten raportointiin)
_Prosesseja	Property, jonka tietojärjestelmäkarttojen luontiskripti päivittää laskemalla niiden prosessien määrän, johon järjestelmällä on yhteyksiä. Käytetään näyttämään liittyvien prosessien määrä järjestelmän kohdalla tietojärjestelmäkartalla.
_PääAliJärj	Property, johon tietojärjestelmäkarttojen luontiskripti päivittää tiedon siitä, onko järjestelmä pääjärjestelmä tai osajärjestelmä Järjestelmäkokonaisuuteen kuuluva tietojärjestelmä -tyyppisessä relaatiossa. Käytetään näyttämään tieto tästä tietojärjestelmäkartalla. (Arvot A = osajärjestelmä/alijärjestelmä, P = pääjärjestelmä).
_VanhaNimi	Mikäli tietojärjestelmän nimi Järjestelmäsalkussa on muuttunut, tallennetaan tietojen tuonnissa tähän kenttään aiempi nimi. Aiempi nimi tallennetaan mahdollisen kentän aikaisemman sisällön perään, jolloin kentän sisällössä näkyy mahdollinen nimimuutoshistoria (käytetään järjestelmien nimien tietyn ajankohdan jälkeisten muutosten raportointiin).

Tilapäisesti käytössä olevia tietojärjestelmän propertyja

Propertyyn nimi	Propertyyn arvo
-----------------	-----------------

Virallinen	Mikäli tämä property on asetettu ja sillä on arvo F, tarkoittaa se, että kyseinen tietojärjestelmä on alkuperäisen tiedonhallintamallin koonnin yhteydessä merkitetty selvitettäväksi kohteeksi, jota ei ole vielä selvitetty. Esitetään poikkeuksellisella värillä kaavioilla.
------------	---

Tehtäväluokan propertyt

Yhteisten propertyjen ohella tehtäväluokalla on käytössä alla taulukossa luetellut propertyt.

Tehtäväluokan Archimate-elementin documentation-tiedoksi (kuvaukseen) kootaan Tiedonohjaussuunnitelmasta kuvaus käsittelyvaiheiden asiakirjatyypeistä ja näiden tietyistä metatiedoista, mm. säilytysajoista.

Propertytyn nimi	Propertytyn arvo
Tunniste	Tehtäväluokan tunniste, jonka tulee täsmätä nimen alun kanssa. Tuodaan tiedonohjaussuunnitelmasta ja on muotoa esim. 12.06.01.00, jossa tunnisteessa olevien numerosegmenttien määrä voi vaihdella tehtäväluokan tason mukaan.

Tietosuojaselosteen propertyt (alustavasti toteutettu)

Yhteisten propertyjen ohella tietosuojaselosteella on käytössä alla taulukossa luetellut propertyt.

Tietosuojaselosteen Archimate-elementin documentation-tieto (kuvaus) jätetään toistaiseksi tyhjäksi.

Propertytyn nimi	Propertytyn arvo
Linkki-fi	http(s)-linkki, josta ko. tietosuojaseloste löytyy internetissä suomeksi.
Linkki-se	http(s)-linkki, josta ko. tietosuojaseloste löytyy internetissä ruotsiksi.
Linkki-en	http(s)-linkki, josta ko. tietosuojaseloste löytyy internetissä englanniksi.

Tietojärjestelmien välisten liittymien propertyt

Edellä aiemmin luetellut yhteiset propertyt eivät koske tietojärjestelmien välisiä liittymiä (Archimate-relaatiot tyyppiä Flow relation). Liittymän relaation nimenä on liittymällä siirrettävän päätietosisällön nimike, joka luetaan Järjestelmäsalkun "Siirrettävät päätiedot". Mikäli päätietosisältöä ei ole määritetty, jää nimi tyhjäksi. Relaation dokumentaatiotiedoksi tuodaan Järjestelmäsalkusta liittymän "Tiedonsiirtotapa" ja "Tapahtumavolyymi" kenttien sisältö.

Mikäli Järjestelmäsalkussa on merkitty useita samansuuntaisia liittymiä samalla päätietosisällöllä, yhdistetään nämä tuonnissa yhdeksi relaatioksi Archissa. Yhdistetyn relaation tietoihin (nimi, dokumentaatio, propertyt) tuodaan ko. liittymäriivien tiedot yhdistettynä vapaatekstinä.

Propertytyn nimi	Propertytyn arvo
_Tiedonhallintamalli	1 (vakio). Tiedon tarkoitus on erotella tiedonhallintamalliin kuuluvat Flow Relationship-tyyppiset relaatiot mahdollisista muista saman tyyppisistä tietojärjestelmien välillä. Tiedonhallintamallin skriptit pääsääntöisesti (joskaan eivät välttämättä aukottomasti, tätä ei ole testattu) jättävät huomioimatta liittyminä relaatiot, joilla tämä propertytyn arvo ei ole asetettu.
Epävarmuus	Mikäli Järjestelmäsalkun liittymäriivillä ei ole merkittynä lainkaan "Riippuvuuden tyyppi" tietoa eli tiedonsiirron suuntaa (Vain luku, Vain kirjoitus tai Luku ja kirjoitus), asettaa tietojen tuonti tämän propertytyn arvolla " ?". Liittymä luodaan silloin tiedonhallintamalliin kahteen suuntaan (kuin se olisi Luku ja kirjoitus). Jos tiedonsiirron suunta on annettu, poistaa tuonti tämän propertytyn liittymältä. Epävarmuus-kentän mahdollinen arvo liitetään liittymän nimen perään generoiduissa kaavioissa, eli nimessä näkyy kaaviolla kysymysmerkki, jos asetettu.
Henkilötietojen siirtoa	Tuodaan Järjestelmäsalkusta liittymän "Henkilötieto siirto" kentän tieto vapaatekstinä.
Riippuvuus-ID	Tuodaan Järjestelmäsalkusta liittymän "ID" kentän tieto vapaatekstinä. Riippuvuuksien ID:itä ei käytetä liittymien yksilöimiseen tuonnissa - ominaisuus lisättiin Järjestelmäsalkun raportille kun tuonti oli jo toteutettu, eikä ID:n luonti raportille välttämättä toimi oletetulla varmasti yksilöivällä tavalla, sitä ei ole testattu.
Tapahtumavolyymi	Tuodaan Järjestelmäsalkusta liittymän "Tapahtumavolyymi" kentän tieto vapaatekstinä.
Tiedonsiirtotapa	Tuodaan Järjestelmäsalkusta liittymän "Siirrontyyppi" kentän tieto vapaatekstinä.
_ArchissaLisätty	Mikäli tämä property on asetettu arvolla 1, ilmaisee se, että ko. liittymä on lisätty tiedonhallintamalliin Archissa eikä tuotu Järjestelmäsalkusta. Esim. joitakin kahden kaupungin käyttämän pilvipalvelun välilleen toteuttamia liittymiä on kuvattu näin, kun niitä ei ole viety Järjestelmäsalkkuun. Mikäli ei asetettu, tuonti Järjestelmäsalkusta poistaa sellaiset ylimääräiset liittymät, joita ei enää nähdä salkusta tulevassa tuontitiedostossa.
_Päivitetty	Ajankohta, jolloin liittymän tiedot ovat päivittyneet Järjestelmäsalkusta tuonnissa.

Organisaation propertyt

Organisaatiot ovat tiedonhallintamallissa business actor elementtejä, jotka edustavat kaupungin eri organisaatiotasoa tai ulkoisia organisaatioita. Tiedonhallintamallin muut kohteet liitetään organisaatioihin omistajuuden esittämiseksi. Organisaation kuvaustieto on tyhjä. Organisaatiolla on käytössä alla luetellut propertyt.

Propertytyn nimi	Propertytyn arvo
_Tiedonhallintamalli	1 (vakio). Tiedon tarkoitus on erotella tiedonhallintamalliin kuuluvat business actor -tyyppiset elementit mahdollisista muista saman tyyppisistä elementeistä.
Sisäinen/ulkoinen	Pakollinen. Ilmaisee, onko kyseessä kaupungin sisäinen organisaatiotaso (arvo "sisäinen") vai ulkoinen organisaatio (arvo "ulkoinen").
Toimiala	Sisäisillä organisaatioilla sen toimialan lyhenne, jolle tämä organisaatiotaso kuuluu. Jos tyhjä, tulkitaan olevan muu sisäinen organisaatiotaso.
Tyyppi	Sisäisillä organisaatioilla kertoo, minkä tyyppisestä tai tasoisesta organisaatiotasosta on kysymys. Mahdollisia arvoja ovat "Toimiala", "Tuloksikkö", tai "Yksikkö" (KOHA). Mikäli tyhjä, on kyse muun tyyppisestä organisaatiotasosta.
_NimiJärjestelmäsalkussa	Propertytyn arvolla voidaan ilmaista Järjestelmäsalkussa käytössä oleva nimi kyseiselle organisaatiotasolle. Tietoa käytetään Järjestelmäsalkun tietojen tuonnissa kun Archissa organisaatio on nimetty eri tavalla kuin Järjestelmäsalkussa. Tällä propertyllä voi olla useita arvoja, mikäli tietty organisaatio Archissa on Järjestelmäsalkussa useammalla nimellä.
_SortOrder	Käytetään toimiala-tyyppisten organisaatioiden järjestyksen määrittämiseen mm. tietovarantokartalla. Toimialat voidaan tämän avulla esittää vakiintuneessa järjestyksessä, joka ei ole aakkosjärjestys.

Tiedonhallintamallin Archi-mallin propertyt

Ylimmällä tasolla tiedonhallintamalli on Archi-välineessä tallennettuna model-tyyppiseen tietorakenteeseen, jonka alla olevissa kansioissa niin mallielementit kuin näkymät näkymäelementteineen on tallennettuna. Ylätason mallilla on käytössä propertyja, jotka on kuvattu alla taulukossa.

Propertytyn nimi	Propertytyn arvo
------------------	------------------

Päivitetty Järjestelmäsalkusta	Tietojen tuonti Järjestelmäsalkusta päivittää tähän aikaleiman, jolloin tuonti on viimeksi suoritettu. Tieto näkyy HTML-näkymässä pääsivun Ominaisuudet-välilehdellä.
Päivitetty IMS:stä	Tietojen tuonti IMS:stä päivittää tähän aikaleiman, jolloin tuonti on viimeksi suoritettu. Tieto näkyy HTML-näkymässä pääsivun Ominaisuudet-välilehdellä.
Päivitetty Tiedonohjaussuunnitelmasta	Tietojen tuonti tiedonohjaussuunnitelmasta päivittää tähän aikaleiman, joka on tuodussa tiedonohjaussuunnitelmassa jollekin tuotavalle tiedolle ilmoitettu myöhäisin päivytysajankohta. Toisin kuin edelliset, tässä ei siis ole tuontihetken aikaleimaa, vaan aikaleima päätellään tuotavasta tietosisällöstä. Tieto näkyy HTML-näkymässä pääsivun Ominaisuudet-välilehdellä.
_HTMLContent	Tämän propertyn sisältönä on HTML-koodi, jonka HTML-näkymän generointi tuottaa tiedonhallintamallin etusivun (mallin yleiskuvauksen) sisällöksi. Mahdollistaa etusivun sisällön täyden räätälöinnin.
_JärjestelmäsalkkuURL	Tämän propertyn sisältönä on http(s)-linkin rakenne, jolla suorat linkit Järjestelmäsalkkuun muodostetaan. Järjestelmäsalkun tietojen tuonnissa tämän propertyn arvossa oleva [SALKKUID]-merkkijono korvataan kyseisen järjestelmän Järjestelmäsalkku-ID:llä.
_IMSURL	Tämän propertyn sisältönä on http(s)-linkin rakenne, jolla suorat linkit IMS:iin muodostetaan. IMS-tietojen tuonnissa tämän propertyn arvossa oleva [IMSID]-merkkijono korvataan kyseisen prosessin IMS ID:llä.

Näkymien propertyt

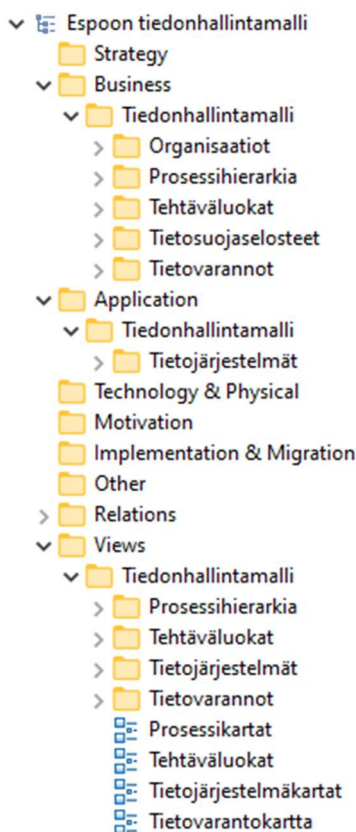
Tiedonhallintamalliin luoduilla näkymillä on omia propertyjaan, jotka on kuvattu alla taulukossa.

Propertytyn nimi	Propertytyn arvo
_Tiedonhallintamalli	Generoiduilla näkymillä tämä property on asetettu arvolla 1 osoittamaan, että näkymä on osa tiedonhallintamallia.
_Luotu	Aikaleima, jolloin näkymä on viimeksi generoitu.
_KuvattavaKohde	Sen mallielementin tunniste Archissa, jota tämä generoitu näkymä esittää.
_Järjestelmäkartta	Vain järjestelmäkartta-näkymillä: sen toimialan tunniste, jonka järjestelmäkartta tämä näkymä on.

Kansiorakenne tiedonhallintamallissa

Archimate-mallien kansiorakenne Archissa on aina sama ja Archimate-standardin mukainen: ylätasen kansioita ovat Strategy, Business, Application, Technology & Physical, Motivation, Implementation & Migration, Other, Relations ja Views.

Näistä kansioista tiedonhallintamallissa ovat käytössä Business, Application, Relations ja Views:



Kuva 2: Tiedonhallintamallin Archi-kansiorakenteen ylätaso

Business-, Application- ja Views-kansioissa tiedonhallintamallin sisältö on näiden Tiedonhallintamalli-nimisessä alikansiossa. Kohteet on jaoteltu pääkansioihin niihin käytettyjen Archimate-tyyppien mukaisesti. Business-kansiossa on Organisaatiot (business actor), Prosessihierarkia (business process), Tehtäväluokat (business function), Tietosuojaselosteet (representation) ja Tietovarannot (business function). Application-kansiossa on Tietojärjestelmät (application component). Views-kansiossa on kaikki näkymät.

Relations-kansion sisältöä ei ole järjestelty alikansioihin. Sisältöä ko. kansiossa on runsaasti, minkä vuoksi sen laajentaminen näkyviin Archissa aiheuttaa ohjelman hidastumista. Pääsääntöisesti kansiota ei ole tarve laajentaa näkyviin.

Views-kansion päätasolla on ylätasen karttanäkymät, joista kolme on manuaalisesti luotuja ja ylläpidettyjä ylätasen näkymiä: Prosessikartat, Tehtäväluokat, Tietojärjestelmäkartat. Tietovarantokartta luodaan skriptillä. Views > Tiedonhallintamalli > Tietojärjestelmät kansion päätasolla sijaitsevat generoidut toimialojen tietojärjestelmäkarttanäkymät.

Organisaatiot on jaoteltu ensimmäisellä tasolla Espoon kaupunki- ja Ulkoiset-alikansioihin. Espoon kaupungin organisaatiotasot on jaoteltu toimialakohtaisiin alikansioihin.

Prosessihierarkiassa alikansiot on nimetty sen ylemmän tason prosessin mukaan, jonka aliprosessit sijaitsevat kansiossa. Huomaa, että ko. ylemmän tason prosessi itse on kyseisen alikansion kanssa rinnakkaisena samassa kansiossa, ei siis tuon alikansion sisällä. Prosessihierarkia > POISTUNEET kansioon tuonti IMS:stä siirtää prosessit, jotka ovat poistuneet IMS:stä.

Tehtäväluokat-kansiossa alikansiot on nimetty sen ylemmän tason tehtäväluokan mukaan, jonka alitehtäväluokat sijaitsevat kansiossa. Huomaa, että ko. ylemmän tason tehtäväluokka itse on kyseisen alikansion kanssa rinnakkaisena samassa kansiossa, ei siis tuon alikansion sisällä.

TODO: mitä mahtaa tapahtua poistuville tehtäväluokille tuonnissa?

Tietosuojaselosteet-kansiossa on oma alikansionsa kullekin Espoon toimialalle.

Tietovarannot-kansiossa on oma alikansionsa kullekin Espoon toimialalle. Lisäksi on Muut-kansio Espoon tietovarannoille, joiden omistavalla organisaatiolla ei ole toimijatietoa asetettuna, sekä Ulkoiset-kansio ulkoisille tietovarannoille.

Tietojärjestelmät-kansion alla on kolme alikansiota: Järjestelmäsalkussa, Salkun ulkopuoliset ja Servitettävät. Järjestelmäsalkussa-kansio sisältää Järjestelmäsalkusta tuodut tietojärjestelmät. Kansiossa on alikansio kullekin toimialalle, sekä Muut-, Poistuneet-, Ulkoiset- ja Vapaatekstit liittymissä-alikansiot. Muut-kansio on Järjestelmäsalkun tietojärjestelmille, joiden omistavalla organisaatiolla ei ole toimijatietoa asetettuna. Poistuneet-kansioon siirretään tuonnissa Järjestelmäsalkusta poistuneet tietojärjestelmät. Ulkoiset-kansiossa on tietojärjestelmät, jotka on Järjestelmäsalkussa merkitty ulkoisiksi. Vapaatekstit liittymissä-kansiossa on tietojärjestelmien liittymien tuonnissa havaitut Järjestelmäsalkussa vapaatekstinä tallennettu liittymän osapuolet, joita vastaavaa järjestelmätietuetta ei ole Järjestelmäsalkussa.

Tietojärjestelmät-kansion Salkun ulkopuoliset-kansioon on tallennettu sellaiset tiedonhallintamalliin kuuluvat tietojärjestelmät, joilla ei ole tietuetta Järjestelmäsalkussa. Tiedonhallintamallin kokoamisessa toimialojen kanssa on havaittu mm. toimialojen itse ilman tietohallintoa hankkimia tietojärjestelmiä, joita ei ole (vielä) viety Järjestelmäsalkkuun. Salkun ulkopuoliset-kansiossa on alikansio kullekin toimialalle, sekä Ulkoiset-alikansio ulkoisille tietojärjestelmille.

Views-kansion alikansioiden Prosessihierarkia, Tehtäväluokat ja Tietovarannot näkymät on järjestetty kuten vastaavat mallielementit. Tietojärjestelmät-alikansion rakenne eroaa siten, että tietojärjestelmien näkymät on järjestetty toimialoittain ja tulosyksiköittäin/yksiköittäin. Tietojärjestelmän lähteellä (järjestelmäsalkku tai salkun ulkopuolinen) ei ole merkitystä. Muut, Ulkoiset ja Vapaatekstit Järjestelmäsalkun liittymissä ovat omina alikansioinaan.

Elementtien järjestäminen alikansioihin

Tiedonhallintamallin skriptit on toteutettu siten, että ne vievät mallielementit ja näkymät oikeisiin alikansioihin tyyppin, omistavan organisaation ja tarvittaessa muiden ominaisuustietojen perusteella. Mikäli tarvittavia kansioita puuttuu, ne perustetaan uutena.